

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ PROFESINĖS ETIKOS TARYBOS

SPRENDIMAS Nr. 2021/6

2021-04-09, Vilnius

Lietuvos architektų rūmų (toliau – **Rūmai**) Profesinės etikos taryba (toliau – **PET**) išnagrinėjo Alinos Samukienės (toliau – **Pareiškėja**) skundą dėl architekto Rimgaudo Laužiko (toliau – **Atsakovas**) galimai padarytų profesinės etikos pažeidimų (toliau – **Skundas**).

Skundas išnagrinėtas ir sprendimas priimtas 2021-04-09 vykusio PET posėdžio metu. Nagrinėjant Skundą ir priimant sprendimą dalyvavo PET nariai Darius Juškevičius, Andrius Bakšys, Vaida Cromley, Dainius Čepurna, Donatas Laucius, Kęstutis Lupeikis. Posėdžio pirmininkas – PET pirmininkas Darius Juškevičius, posėdžio sekretorė – Rūmų teisininkė Rasa Medutytė-Prakapienė. PET posėdyje paaiškinimus žodžiu teikė Pareiškėja, Atsakovas ir Atsakovo darbdavys, įmonės UAB „A“ vadovas E. P. (toliau – **Tretysis asmuo**).

Nusišalinimų nebuvo.

Nagrinėjant skundą nustatytos su Skundu susijusios šalys:

- Draugija, kuri 2009 m. užsakė iš Pareiškėjos parengti ginčo statinio projektą, o 2020 m. užsakė iš Atsakovo parengti naują projekto laidą.
- UAB „Archivoltas“ – Pareiškėjos įmonė;
- UAB „A“ įmonė, kurioje dirba Atsakovas;
- Kretingos savivaldybė, kuri pateikė užsakymą Pareiškėjai dėl ginčo statinio rekonstrukcijos dokumentų parengimo.

I. Pareiškėjos skundo ir paaiškinimų esmė

Rūmai 2020-12-30 gavo Pareiškėjos skundą, kuriuo Pareiškėja kreipėsi dėl Atsakovo profesinės etikos (toliau – **Skundas**). **Skunde dėl Atsakovo profesinės etikos Pareiškėja nurodė:**

1. Pareiškėjos įmonė UAB "Archivoltas" 2009 m. parengė gyvenamojo namo J. K. Chodkevičiaus g. 3, Kretingoje, rekonstrukcijos projektą. Po kompleksinio derinimo, 2009-05-27 buvo išduotas leidimas statybai vykdyti. Pareiškėja nurodė, kad 2020 m. Kretingos savivaldybės Socialinių paslaugų centras turėjo planų aukščiau nurodytą pastatą išsinuomuoti ir jame įrengti socialinius globos namus. Pareiškėjai Kretingos savivaldybė (toliau – Savivaldybė) 2020 m. pateikė UAB „A“ parengtus dokumentus. Pareiškėja nustatė, kad projektui paskirtas projekto vadovas Atsakovas, o darbo brėžinių daliai jau suteiktas kitas žymuo ir generaliniu projektuotoju nurodyta UAB „A“.
2. Pareiškėja teigė, kad visi sprendiniai perbraižyti, pakeisti tik kampiniai spaudai. Parengtoje dokumentacijoje niekur nėra net paminėta, kokiam projektui rengiama laida A.
3. Anot Pareiškėjos, tokie veiksmai pažeidžia pagrindinius Architektūros paslaugų teikėjų Europos etikos kodekso 4 principo 4.6 ir 4.12 dalis. Prašė PET įvertinti architekto Rimgaudo Laužiko veiksmus ir priimti atitinkamus sprendimus.

2021-04-09 PET posėdžio metu Pareiškėjos teikti paaiškinimai:

4. Pareiškėja nurodė, kad jos įmonė UAB „Archivoltas“ 2009 m. paruošė gyvenamojo namo J. K. Chodkevičiaus g. 3, Kretingoje, rekonstrukcijos projektą ir gavo leidimą rekonstrukcijai. Neseniai gavo iš Savivaldybės prašymą, jog reikalinga rekonstruoti minėtą pastatą ir pritaikyti vaikams su negalia. Savivaldybė oficialiai atsiuntė UAB „A“ parengtą dokumentaciją: dokumentacija įvardinama kaip techninio projekto laida A ir darbo projektas, A laidoje neužsimenama, koku pagrindu ji rengiama, tik fiksuojamas leidimo numeris. Visuose darbo brėžiniuose UAB „A“ pakeitė tik kampinį štapą, tas pats su A laida. Pareiškėja nurodė, kad jeigu Draugija norėjo keisti projektuotoją, t. y. į UAB „A“, tai Atsakovas turėjo paskambinti ir informuoti apie tai: ant kiekvieno brėžinio yra UAB „Archivoltas“ telefonai, tačiau tai nebuvo padaryta.
5. Atsakydama į PET narių klausimus, Pareiškėja paaiškino, kad 2009 m. baigėsi sutartis su Draugija, už atliktus projektavimo darbus nebuvo pilnai sumokėta, nes tais metais buvo krizė. Paaiškino, kad UAB „Archivoltas“

vardu buvo gautas leidimas ir Draugija su jais sudarė sutartį. Sutartyje punkto dėl autorinių teisių nebuvo, tai buvo tiesiog techninio projekto parengimo sutartis. Pareiškėja nurodė, kad priėmimo-perdavimo aktu projektas buvo perduotas.

6. Paaiškino, kad Draugija yra visuomeninė organizacija, kuri nuosavybės teise valdo sklypą ir pastatą. Pastatas nėra pridurtas ir yra 92 procentų užbaigtumo. Savivaldybė šiuo metu nuomojasi šias patalpas.
7. Pareiškėja nurodė, kad UAB „A“ pakeitė fasadus negavę Pareiškėjos pritarimo, nors būtų užtekę ir skambučio. Teigė, kad nekeistas išplanavimas nuo jos padaryto pirminio projekto. Projektas 2009 m. buvo tikrintas ir su visomis institucijomis suderintas. Patikslino, kad Draugija išnuomavo pastatą Savivaldybei, kad ši įrengtų vaikų globos namus vaikams su negalia, bet tam dar reikėjo perplanavimo. Užsakovas Draugija, o subrangovas Kretingos socialinių paslaugų centras. 2009 m. užsakovas buvo tik Draugija. Teigė, kad 2020 m. gruodžio mėn. Pareiškėjai skambino iš Savivaldybės, pristatė jai UAB „A“ projektus ir paprašė pritaikyti patalpas vaikams su negalia. Tada Pareiškėja ir pamatė UAB „A“ ir Atsakovo rengtą projektą.
8. Paaiškino, kad šiuo metu projektą vykdo Pareiškėjos įmonė. Su Savivaldybe susitarė tęsti darbus dėl tęstinumo ir dabar yra baigimo stadijoje. Pareiškėja ginčo objekto projektavimo darbus pradėjo šiais metais, derėjosi dėl darbų apimties su Savivaldybe. Iš jai pateiktų projektų matyti, kad Atsakovas atsisakė kelių langų, bet neaišku kodėl. Taip pat neaišku, kodėl atliko kitus aiškinamajame rašte nurodytus projekto pakeitimus – juk Pareiškėjos sutikimo negavo. Teigė, kad Atsakovas katilinėje atsisakė langų, o dabar be jų katilinė negalės veikti, nes patalpa netenkina STR reikalavimų.
9. Dabar Pareiškėja yra priversta dirbti pagal UAB „A“ padarytus pakeitimus. Šiuo metu turi naują užduotį su išvardintais darbais ir turi gauti statybą leidžiantį dokumentą A laidai.
10. Nurodė, kad Draugija skambino 2020 metų gale, kad Pareiškėja atsisakytų autorystės: Pareiškėja nežinojo, apie ką kalba Draugija, tik vėliau pamatė visą dokumentaciją iš Savivaldybės.

II. Atsakovo paaiškinimų esmė

2021-03-31 Atsakovas pateikė paaiškinimus raštu, kuriuose nurodė:

1. Paaiškino, kad 2020 m. Draugija kreipėsi į įmonę UAB „A“ su prašymu atlikti pastato, rekonstruoto pagal projektavimo firmos UAB „Archivoltas“, vadovaujant projekto vadovei — Pareiškėjai, 2009 m. parengtą gyvenamojo namo J. K. Chodkevičiaus g. 3, Kretingoje, rekonstrukcijos projektą, kadastrinius matavimus, būtinus atliktos rekonstrukcijos užbaigimo įteisinimui ir įregistravimui (kadastrinių matavimų paslaugą UAB „A“ atlieka pagal įregistruotą įmonės veiklą).
2. UAB „A“ atlikus užsakymą, paaiškėjo, kad rekonstruotas pastatas turi neesminių nukrypimų nuo projekto. Atsižvelgiant į tai, Draugija nusprendė pateikti UAB „A“ papildomą užsakymą projekto laidai A parengti. UAB „A“ parengtą projekto laidos A dokumentaciją perdavė tvirtinti Draugijai, tuo pačiu informuojant ją, kad Draugija projekto neesminių keitimų sprendinius pateiktą projektą parengusiai projektavimo įmonei UAB „Archivoltas“ ir gautų jos sutikimą. Atsakovas nurodė, kad šis informavimo faktas buvo užfiksuotas pateiktu raštu Draugijai.
3. Atsakovas nurodė, kad Draugija UAB „A“ neperdavė Pareiškėjos sutikimo ir parengto projekto laidos A sprendinių nepatvirtino.
4. Atsakovas prašė atsižvelgti į pateiktus faktus, vertinant skundžiamoje situacijoje jo, kaip projekto vadovo, ir UAB „A“ vykdytus veiksmus.

2021-04-09 PET posėdžio metu Atsakovas paaiškino, kad:

5. Jeigu žiūrėti paraižiai, tai sutinka, kad pažeidimas padarytas. Tačiau iš esmės nenorėtų sutikti, nes dėl to buvo imtasi veiksmų. Paaiškino, kad Draugija kreipėsi rekonstrukcijos baigimo stadijoje į UAB „A“. Nurodė, kad UAB „A“ atlieka tam tikras paslaugas: padeda įteisinti statybą ir su tuo dalyku papildomas funkcijas: kadastrinių bylų rengimas, jų pateikimas VĮ „Registru centras“.

6. Nurodė, kad šiuo atveju rekonstrukcija ėjo į pabaigą. Atliekant kadastrinius matavimus buvo pastebėta, kad yra neatitikimas tarp Pareiškėjos parengto projekto ir to, su kuo susidūrė natūroje. Vadovaujantis STR, jei yra neesminių nukrypimų nuo projektų, tai tokiu atveju rengiama projekto A laida ir statybai išduotas leidimas paliekamas galiojančiu. Su Draugija susitarė, kad užfiksuoja faktiškai esančius planus. Atlikus rekonstrukcijos darbus, tai turėjo būti įvardinama kaip projekto A laida ir tuo paslauga turėjo baigtis.
7. Paaiškino, kad laidos A perdavimo metu Draugijai įduotas raštas, jog turi gauti sutikimą iš Pareiškėjos, kad būtų padaryta A laida.
8. Atsakydamas į PET narių klausimus, Atsakovas patvirtino, kad nulinės laidos nebuvo rengę. Pasakė, kad negali prieštarauti teiginiui, jog parengė darbo projektą.

Kartu su Atsakovu paaiškinimus teikęs UAB „A“ vadovas E. P. paaiškino, kad:

1. Trečiasis asmuo papildė Atsakovo paaiškinimus. Nurodė, kad 2020 m. pradžioje į juos kreipėsi Draugija prašydama atlikti inventorizaciją, užfiksuoti duomenis, atlikti matavimus ginčo pastate. UAB „A“ pateikė Draugijai inventorizaciją ir tada nurodė, kad reikia pasiruošti brėžinius, kad galėtų įregistruoti. Draugijai paminėjo, kad turi gauti sutikimą iš projekto autorės, kad būtų padaryta pati laida A. Po kurio laiko Draugija informavo, kad nėra galimybės susisiekti su Pareiškėja ir paprašė padaryti pačius brėžinius.
2. Trečiasis asmuo nurodo, kad neplagijavo, o pagal faktą užfiksavo duomenis iš inventorinės bylos, parengė A laidą ir informavo Draugiją, kad turi gauti sutikimą iš Pareiškėjos, kitaip negalės įregistruoti. Praėjus keliems mėnesiams po to, kai Draugijai buvo perduoti dokumentai, jie vėl užsuko pas UAB „A“ ir pasakė, kad šita laida netinka, reikia padaryti projekto pakeitimus, pritaikyti vaikams. Trečiasis asmuo teigia, kad atsisakė ir pasakė, kad turi kreiptis į projekto autorių, t. y. Pareiškėją. Po to iš naujo į UAB „A“ kreipėsi Savivaldybės architektė, kuri prašė padaryti projekto korektūrą, tačiau jie vėl atsisakė ir nurodė, kad kreiptųsi į projekto autorių. Po kurio laiko vėl kreipėsi Draugijos vadovė, bet jis atsisakė atlikti veiksmus. Mano, kad Draugija iš pradžių nesikreipė į Pareiškėją, nes nebuvo su ja atsiskaitę. Teigė, kad UAB „A“ užfiksavo duomenis, pateikė bylas ir raštą Draugijai, kad turi informuoti Pareiškėją.
3. Atsakydamas į PET narių klausimus, Trečiasis asmuo teigė, kad Pareiškėjai tikriausiai paskambino 2020 m. gruodžio mėn. informuodami apie savo atliekamus veiksmus. Nurodė, kad jie laikosi pozicijos, kad užsakovas bendrautų su projektuotoju. Informavo Draugiją, kad kreiptųsi į Pareiškėją dėl sutikimo. Atsakant į PET narių klausimus, nurodė, kad 2020 m. pradžioje Draugija kreipėsi į juos, o jie patys 2020 m. pabaigoje kreipėsi į Pareiškėją. Laidą A ir darbo projektą parengė tame tarpe.
4. UAB „A“ su perduodama projektine dokumentacija Draugijai perdavė informacinį pranešimą, kuriame nurodė privalomumą kreiptis į Pareiškėją. Kartu patvirtino, kad raštas nėra tvarkingai surašytas. Raštą Draugija pasirašė, kai UAB „A“ atidavė dokumentus. Paprastai prašo, kad pats savininkas informuotų projekto vadovą dėl sutikimo gavimo ir buvo paruošta medžiaga tam, kad kreiptųsi.
5. Dėl sutarties su Draugija paaiškino, kad sutartį turėjo inventorizacijai ir vėliau A laidai. Bylos į IS „Infostatyba“ nekėlė. Draugijai visą medžiagą perdavė priėmimo-perdavimo aktu.
6. Paaiškino, kad nežinojo pilnų Draugijos pageidavimų, tačiau Draugija užsakė padaryti inventorizaciją, kad galėtų įsiteisinti, bet norėjo ir daugiau pakeitimų pasidaryti.

III. Aktualios profesinės etikos nuostatos

Pareiškėja nurodė, jog Atsakovas galimai pažeidė Architektūros paslaugų teikėjų Europos etikos kodekso (toliau – **Kodeksas**) 4 principo („Įsipareigojimai profesijai“) 4.6 ir 4.12 taikymo atvejus, t. y.:

4.6. Architektūros paslaugų teikėjas nesisavina kito architektūros paslaugų teikėjo intelektualinę nuosavybę ir neteisėtai nesinaudoja jo idėjomis, jeigu negauna aiškaus sutikimo iš to paslaugų teikėjo, kuriam priklauso teisės į tą nuosavybę ar idėją.

4.12. Visi architektūros paslaugų teikėjai, prieš pradėdami derybas dėl sutarties pasirašymo parengti projektą ar atlikti kitą su savo profesija susijusį darbą ir žinodami arba pagrįstai pasiteiravę galintys sužinoti,

kad tam pačiam klientui arba esamam ar būsimam vartotojui ir tam pačiam projektui ar su architekto profesija susijusiam darbui tuo pačiu metu yra paskirtas kitas architektūros paslaugų teikėjas, įsipareigoja apie tai informuoti tą kitą paslaugų teikėją.

IV. Sprendimui reikšmingos aplinkybės

PET išnagrinėjo Skundą, išklausė Pareiškėjos, Atsakovo ir Trečiojo asmens paaiškinimus ir priimdama sprendimą rėmėsi šiomis aplinkybėmis:

a. Pareiškėjos įmonė UAB "Archivoltas" 2009 m. parengė gyvenamojo namo J. K. Chodkevičiaus g. 3, Kretingoje, rekonstrukcijos projektą.

b. Draugija kreipėsi į įmonę UAB „A“ su prašymu atlikti pastato, rekonstruoto pagal projektavimo firmos UAB „Archivoltas“, vadovaujant projekto vadovei — Pareiškėjai, 2009 m. parengtą gyvenamojo namo J. K. Chodkevičiaus g. 3, Kretingoje, rekonstrukcijos projektą, kadastrinius matavimus, būtinus atliktos rekonstrukcijos užbaigimo įteisinimui ir įregistravimui.

c. Atsakovas ir UAB „A“ nesikreipė į Pareiškėją dėl sutikimo atlikti rekonstrukcijos projekto laidą A ir darbo projektą bei su tuo susijusius darbus.

d. Atsakovas ir UAB „A“ atliko užsakytus darbus, taip pat papildomai parengė Techninio projekto laidą A ir Darbo projektą. Visą parengtą projekcinę dokumentaciją Atsakovas ir UAB „A“ perdavė Draugijai.

V. Sprendimo argumentai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo 10 str., PET yra Rūmų organas, kuris nagrinėja Rūmų narių drausmės bylas dėl architektų profesinės veiklos etikos kodekso pažeidimų. Taigi, PET sprendžia Atsakovo, kaip atestuoto architekto, profesinės etikos laikymosi klausimus. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2008-01-07 nutarime yra pažymėjęs, kad įstatymų leidėjas pagal Konstituciją turi įgaliojimus įstatymu nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad asmenys, besiverčiantys tam tikra valstybės kontroliuojama profesija, *ex lege* priklausytų tam tikrai asociacijai, užtikrinančiai šios profesijos savivaldą, *inter alia* vienodus profesinės etikos standartus ir jų laikymosi priežiūrą. Būtent tokie įgaliojimai yra suteikti Rūmams, kuriuose profesinės etikos ir jų laikymosi priežiūros funkcijos Architektų rūmų įstatymu yra pavestos PET. Taigi PET, vertindama skundžiamo architekto elgesio atitikimą Kodekso nuostatoms vadovaujasi ne tik teisės aktais ir teisės doktrina: profesinės etikos laikymasis reiškia ne tik teisės, bet ir vienodų profesinės etikos standartų, laikymąsi. PET, veikdama savo kompetencijos ribose, vertina Atsakovo elgesio atitikimą Kodekso nuostatoms (profesinės etikos standartų laikymąsi), kurios be visa ko įpareigoja architektą vykdant profesinę veiklą ne tik laikytis teisės aktų, bet elgtis sąžiningai, taip pat ne tik formaliai, ypač atsižvelgiant į jų esmę, laikantis teisės aktų, įvertinant savo profesinės veiklos poveikį.

Pareiškėjos nurodytų Kodekso taikymo atvejų esmė – nesivairuoti kito subjekto intelektualinės nuosavybės bei nesinaudoti idėjomis, negavus sutikimo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – AGTĮ) 6 str. 1 d. autorius yra kūrinį sukūręs fizinis asmuo. Autoriaus turimos asmeninės neturtinės teisės numatytos AGTĮ 14 str. 1 d. (autorystės teisė, teisė į autoriaus vardą, teisė į kūrinio neliečiamybę), o turtinės teisės – AGTĮ 15 str. 1 d. Autorių asmeninės neturtinės teisės neperduodamos kitiems asmenims (AGTĮ 14 str. 2 d.). Autorystės teisė aiškina, kai kūrinio autorius, neatsižvelgiant į jo turtines teises, net ir tuo atveju, kai turtinės teisės perduotos kitam asmeniui, turi teisę reikalauti pripažinti kūrinio autorystę aiškiai nurodant autoriaus vardą ant visų išleidžiamo kūrinio egzempliorių, taip pat kitu įmanomu būdu viešai atliekant kūrinį. Kalbant apie kitą neturtinę teisę, t. y. teisė į autoriaus vardą, tai ši teisė suprantama, kad kūrinio autorius, neatsižvelgiant į jo turtines teises, net ir tuo atveju, kai turtinės teisės perduotos kitam asmeniui, turi teisę reikalauti, kad bet koku būdu naudojant kūrinį būtų nurodomas arba nebūtų nurodomas autoriaus vardas, arba būtų nurodomas autoriaus pseudonimas. Tuo tarpu teisė į kūrinio neliečiamybę suprantama, kad kūrinio autorius,

neatsižvelgiant į jo turtines teises, net ir tuo atveju, kai turtinės teisės perduotos kitam asmeniui, turi teisę prieštarauti dėl kūrinio ar jo pavadinimo bet kokio iškraipymo ar kitokio pakeitimo, taip pat dėl bet kokio kito kėsinosi į kūrinį, galinčio pažeisti autoriaus garbę ar reputaciją.

Vadovaujantis AGTĮ 15 str. 2 d., bet koks kūrinio originalo ar jo kopijų panaudojimas be autoriaus, jo teisių perėmėjo ar jo tinkamai įgalioto asmens leidimo yra laikomas neteisėtu (išskyrus AGTĮ numatytus atvejus). Taigi, autoriaus neturtinės teisės visais atvejais priklauso kūrinio autoriui (ar jų grupei) ir negali būti perleidžiamos. Svarbu tai, kad autorių neturtinės teisės saugomos neterminuotai. Autoriaus turtinėmis teisėmis gali būti naudojamos turint autoriaus sutikimą ir autorių turtinės teisės į kūrinį gali būti perduodamos sutartimi, paveldėjimo tvarka ir kita įstatymų nustatyta tvarka (AGTĮ 38 str.).

Pagal AGTĮ 28 str. 1 d. 2 p., be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, tačiau nurodžius, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir autoriaus vardą, leidžiama pastato ar kito statinio projektą, brėžinį, eskizą ar modelį panaudoti to pastato ar statinio rekonstrukcijai. Be to, architektūros kūrinio (pastato ar kito statinio) savininkas be autoriaus leidimo gali keisti pastatą ar kitą statinį, kai tai daroma dėl techninių priežasčių arba dėl pastato ar kito statinio praktinio naudojimo, jeigu kitaip nenustatyta sutartyje (AGTĮ 18 str. 4 d.). Kita vertus, įstatymas įtvirtina ir neturtinę (neperduodama kitiems asmenims) autoriaus teisę prieštarauti dėl kūrinio ar jo pavadinimo bet kokio iškraipymo ar kitokio pakeitimo, taip pat dėl bet kokio kėsinosi į kūrinį, galinčio pažeisti autoriaus garbę ar reputaciją (teisė į kūrinio neliečiamybę) (AGTĮ 14 str. 1 d. 3 p.). Šiuo atveju ypač svarbu tai, kad Atsakovas žinojo Pareiškėjos kontaktus ir turėjo galimybę bei priemones informuoti Pareiškėją ir gauti jos sutikimą jei ne raštu, tai bent paskambinus telefonu, tačiau tai nebuvo padaryta. Kaip nurodė Atsakovas ir Tretysis asmuo, informavimo pareiga buvo perduota Draugijai, nors vadovaujantis Etikos kodekso reikalavimais šią pareigą turėjo įgyvendinti būtent Atsakovas.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-07 įsakymu Nr. D1-738 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ VI sk. 42p. nurodyta, kad projekto keitimus ir (ar) papildymus atlieka projektą parengęs projektuotojas, parengiant naujos laidos projektą ar projekto sprendinių dokumentą (-us). Taigi teisės aktais įtvirtinta, kad naujos laidos dokumentus turi rengti tas pats projektuotojas. Atsakovas būdamas atestuotu architektu, yra susipažinęs su Etikos kodeksu ir šiuo atveju pareiga informuoti Pareiškėją dėl atliekamų darbų, tačiau to nepadarė.

Kodekso 4.6 principo esmė yra nesisavinti kito architektūros paslaugų teikėjo intelektualinės nuosavybės ir neteisėtai nesinaudoja jo idėjomis, negavus sutikimo. Šiuo atveju, Atsakovas naudojosi Pareiškėjos projektu atlikdamas užsakytus darbus, negavęs Pareiškėjos sutikimo. Kodekso 4.12 principo esmė, kad prieš sudarant sutartį su Draugija, Atsakovas nustatęs, kad nulinė laida rengta Pareiškėjos, turėjo apie tai informuoti Pareiškėją. Nė vienos iš aukščiau nurodytų pareigų Atsakovas neįgyvendino.

Svarbu atkreipti dėmesį į 2020-03-06 PET priimtą nuomonę Etikos kodekso taikymo ir aiškinimo klausimais: PET pasisakė, kad už nuoseklų ir nepertraukiamą autoriaus dalyvavimą sukuriant statinio architektūrą nuo pradinių eskizų iki statybų pabaigos. Bet koks kitų architektų, nedalyvavusių statinio architektūros kūrime nuo pat pradžių, prisidėjimas prie projekto ar jo tolimesnis rengimas, yra galimas tik su autorių sutikimu. PET nurodė, jog rekomenduoja architektams kiekvienu konkrečiu atveju įsivertinti, ar rengiant statinio remonto/rekonstrukcijos projektą nebus pažeistos šio autoriaus neturtinės teisės bei, esant poreikiui, apie ruošiamą remonto/rekonstrukcijos projektą ne tik informuoti ankstesnį statinio autorių, bet ir gauti aiškų jo rašytinį sutikimą.

Atsižvelgiant į aplinkybes išdėstytas šiame sprendime, Atsakovo veiksmai prieštaravo Kodekso taikymo atveju, nurodytų šio sprendimo III dalyje „Aktualios profesinės etikos nuostatos“ reikalavimams.

VI. Profesinės etikos tarybos sprendimas

PET, vadovaudamasi PET nuostatų 50 p., Kodekso nuostatomis ir svarstymo metu nustatytų aukščiau nurodytų aplinkybių visuma bei pateiktais dokumentais ir paaiškinimais, nutarė, kad architektas Rimgaudas

Laužikas **pažeidė** Kodekso 4 principo („įsipareigojimai profesijai“) 4.6 taikymo atvejį (penki PET nariai balsavo „už“, vienas „prieš“), 4.12 taikymo atvejį (vienbalsiai).

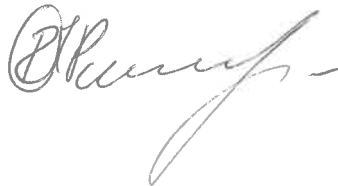
PET perduoda sprendimą Rūmų Architektų profesinio atestavimo komisijai ir, vadovaudamasi PET nuostatų 51 p. **rekomenduoja skirti Atsakovui įspėjimą** (keturi PET nariai balsavo „už“, du „prieš“). Ši rekomendacija priimta atsižvelgiant į tai, kad nors Atsakovas pripažino savo kaltę, tačiau vis dėlto priėmė sąmoningą sprendimą neinformuoti Pareiškėjos apie atliekamus veiksmus, o taip pat įvertinant tai, kad šiuo metu Pareiškėja sudarė Projektavimo Rangos sutartį su Statytoju ir tęsia projekto rengimo darbus.

Posėdžio pirmininkas

Darius Juškevičius

Posėdžio sekretorė

Rasa Medutyte-Prakapiene

Sprendimo projektą rengė Rasa Medutyte-Prakapiene
Sprendimas surašytas 2021-05-04